

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum ex Hunnio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

decedit, &c. attamen si modò institutionem Christi seruauerit, nec VINO, CEREVISIA, LIXIUIO aut alia quapiam re liquida, sed AQVIS, addito Dei verbo, baptizauerit, tum uocatur & est verus & sacrosanctus baptismus: siquidem hic omnia adsunt, quæ ad substantiam & perfectionem baptismi pertinent; uidelicet AQVA NATURALIS, verbum, hoc est, forma, & institutio aut mandatum Dei.

Antipharmacum ex Hunnio.

HVNNIUS cap. 10. de baptismo, quærit, num liceat aqua deficiente baptizare alio liquore. Respondet: Minimè, nam pertinet aqua ad baptismi substantiam, &c. Idcirco, si quis uteretur vino, lacte, &c. peccaret in institutionem Christi, & abuteretur nomine sacrosanctæ Trinitatis, copulando id cum eiusmodi elemento, cum quo per nullum Dei verbum hoc modo esset copulatum; & quia talis ablutio quæ vino, lacte, aliove liquore ab aqua substantia ratione diuerso fieret, destitueretur omni verbo Dei, &c.

Quæritur III. Quæ sit forma Baptismi. Respondet

Luth. in Capti-
uit. Babylon.

Lutherus: Quocunque modo tradatur baptismus, modo non in nomine hominis, sed in nomine Domini tradatur, verè saluum facit. Imò non dubitem, si quis in nomine Domini suscipiat, etiam si impius minister non det in nomine Domini, verè baptizatum esse in nomine Domini. Non enim in conferetis tantùm, quantum in suscipientis fide vel usu, sita est virtus baptismi. Quo cessat illa otiosa contentio, qua de forma baptismi (quam appellant ipsa verba) litigant; Græcis dicentibus; Baptizetur seruus Christi: Latinis; Ego baptizo. Item alij, rigidissimè nugantes, damnant sic dici; Ego baptizo te in nomine Iesu Christi: quo ritu certum est Apostolos baptizasse, ut in Actis Apostolicis legimus, volunt quæ nullam aliam deinceps valere, quam istam;
Ego

Ego baptizo te in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, Amen. Sed frustra contendunt; nihil enim probant, sed somnia duntaxat asserunt.

Ex hac Illebici *Cassia* doctrina sequitur, nihil referre, quibuscunq; verbis Minister in Baptismo vtatur; sufficere, si, qui accipit baptisma, id in nomine Domini accipiat; etiamsi Minister illud in nomine hominis conferat.

Concinit Luthero Zuuinglius: qui in libro de vera Tom. 2. Opera Zuuinglij. Religione non vetat, quo minus quis, dum baptismum confert, vtatur illis verbis: *Ego te baptizo in nomine Patris, &c.* Sed tamen aperte docet, non esse vllam certam formam baptismi; sed posse quamlibet aliam adhiberi, quæ significet, nos per baptismum, Patri, Filio & Spiritui sancto consecrari & dedicari.

Idem Zuuinglius libro de baptismo hoc longè clarius docet. Ait enim: *Baptizare in nomen Patris & Filij & Spiritus sancti est, eos Deo Patri, Filio, & sancto Spiritui ini- Tom. 2. Opera Zuuinglij.* tiare, consecrare & obstringere, qui prius hinc inde dispersi, tanquam oves, pastore, id est, Deo destituti errabant. Nolo autem hac ita accipi, vt communem illam, & iam diu in Ecclesiis usurpatam baptizandi formulam vel damnem, vel reiiciam, qua in nomine Patris, Filij & Spiritus sancti ferè omnes baptizare consueuerunt. (Etsi non damnas directè, damnas tamen obliquè & per ambages; dum doces; baptismum valere; licet quis verba à Christo præscripta nō adhibeat. Iam perge.)

Interim tamē veritatem silentio præterire nec possum nec debeo. Christus Iesus baptismi formulam, qua vteremur, his verbis non instituit, quemadmodū Theologi hæcenus falsò tradiderunt. Quod ipsum Apostolorum exemplo facile probari potest. Hi enim horum verborum formula inter baptizandum

Contra has
Zuuinglij ca-
lumnias lege
Bellarm. lib. de
Baptismo c. 3.

usi non sunt, sed in nomen Iesu ipsos baptizauisse, illorum Acta cap. 10. & 19. testantur. Tor sit autem ea res adeo Theologastros illos, ut ignorarint planè, quò se verterent. Omnis autem erroris huiusmodi fons & origo fuit; quod hac Christi verba formã esse vellent, quam inter baptizandum Apostoli & illorum successores adhiberent: cum tamen Christus hoc loco aliud agens hoc unum precipiat, ut tam doctrina, quàm externo signo baptismi uni solique Deo, Patri nimirum, Filio & sancto Spiritus omnes gentes adducantur, & huic uni certa fide adstricti uiuant. Quapropter cum hac verba veluti formulam quandam à Christo præsriptam esse falsò arbitrarentur, nunquam sese ex discipulorum factò, qui in nomen Iesu baptizarunt, extricare potuerunt. Discipuli enim alia formula, quam Christus (ut ipsis videbatur) præcepisset, baptismum conferebant. Multas ergò & nouas mirasq; ambages commenti sunt, quibus discipulorum factum defendere & excusare possent, ne Christo contrarij fuisse crederentur.

Infra idem Zuuinglius: Facile patebit Christum non hoc voluisse, ut huiusmodi verborum formula inter baptizandum usi dicant, Baptizate in nomine Patris, &c. quasi verò istorum verborum pronuntiatio peccata abluere possit; quin potius illud significauit, ut quotquot Baptismi signum recipiunt, in nomen, id est, in potentiam, maiestatem & obedientiam Patris & Filij & Spiritus sancti inaugurentur. Si enim hisce verbis certam baptizandi formulam (quemadmodum Theologistæ asserunt) præscripsisset, non parui certè criminis reos esse dicemus Apostolos, quos nusquam hac usos esse legimus, quin potius in nomẽ Iesu baptizauisse, ut superius quoq; à nobis annotatum est. In-terim verò communem baptizandi formulam: quæ ab Ecclesia recepta est non reiicimus.

Ex quibus omnibus manifestum euadit, Zuuinglio ad legitimum baptismum satis esse, quibuscunq; Mini-ster

ſter in Baptiſmo adminiſtrando verbis vtatur, dummodo vtatur illis, quæ indicent eum, qui baptizatur, Patri, Filio & Spiritui ſancto initiari & inaugurarî.

Neq; ab hac ſententia abit Lutheranus Brētius, qui in Catechiſmo ſuo capite de Baptiſmo affirmat; verum eſſe baptiſmū, ſi Miniſter poſt recitatum à Catechumeno ſymbolum fidei, ita diceret: *Audiui iam ex te confeſſionem fidei tuæ, quod credas in Deum Patrem & Filium & Spiritum ſanctum; in hanc igitur confeſſionem intingo te in aquâ, vt hoc ſignaculo certus ſis, te eſſe inſertū Chriſto: vade in pace.*

Antipharmacum ex Luthero.

Hic iterum meritò quis ſciſcitetur, num vera ſint, quæ Lutherus, Zuuinglius, Brentius de Forma Baptiſmi ſcriptis mandarunt. Hunc ſcrupulum eximet nobis Lutherus; qui in Homilia de Baptiſmo Tom. 7. Lat. Witteb. ſe & ſuos ſynergos clariffimè hiſce verbis refellit: *Si infantem tingeres aqua, nec adderes ipſa baptiſmi verba (illa videlicet, ego te baptizo in nomine Patris, &c.) ſed pronunciales vel orationem Dominicam, aut alia quadam verba è literis ſacris, ea tinctio non eſſet verus Baptiſmus; nec ſatis eſſet, ſi diceres; cur non eſſet verus Baptiſmus? An nō hic eſt aqua, an non eſt & Verbum Dei? Hic pretextus te nihil excuſaret. De eſt enim pars tertia, videlicet mandatum. Non enim mandauit Deus vt baptizaturus alia verba, quantumuis ſacra, pronunciales, quàm quæ ipſe præformauit. Itaq; neq; verba (hoc eſt, neq; formam) neq; creaturas (hoc eſt, neq; materiam) tu eliges aut præformabis, nec quidquam ex propria deuotione, proprio conſilio, propria intentione tua, facies aut ſuſcipies, ſed illius mandatum & inſtitutio, tam verba quàm creaturas tibi præſcribet & præſcribet, eaque tibi nullo modo aut mutanda aut corrumpenda, ſed ſanctè & religioſè obſeruanda & retinenda ſunt.*